

4.Бовть О. Б. Про дослідження віктимної поведінки молоді у морально-правовому вимірі. *Вісник Нац. ун-ту оборони України*: зб. наук. праць.2012. Вип.1(26). С.131-138.

5.Терпелюк В. Критерії, показники та рівні ризику віктимізації підлітків- учнів загальноосвітніх шкіл.URL: [irbisnbuv.gov.ua/ .../ cgiirbis_64.exe?](http://irbisnbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?).(дата звернення : 10.02.2018)

6.Одинцова М. А. Психология жертвы. Сказкотерапия для взрослых. – Самара: Бахрах-М, 2010. 240 с.

7.Ривман Д. В. Криминальная виктимология: учебник для вузов. СПб. : Питер, 2002. 304с.

Науковий керівник: Греса Наталія Володимирівна, доцент кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент.

Корепанов Володимир Володимирович,

студент 3 курсу факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ

ТАТУЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ НЕВЕРБАЛЬНОЇ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ

Самопрезентація особистості – це, в першу чергу, засіб підтвердження образу Я та підтримки самооцінки, тобто, це усвідомлюваний або неусвідомлюваний процес (залежно від ситуації), який здійснюється активним суб'єктом. Самопрезентація як реальний засіб формування образу Я, в системі особистісних орієнтирів помічає «точку перетину» соціального та внутрішньопсихологічного в структурі особистості [1, с.26].

У кожної людини існує певний репертуар самопрезентаційної поведінки з різноманітними стратегіями і тактиками, які вона використовує відповідно до ситуації і власних психологічних особливостей [2, с. 56].

Самопрезентація особистості являє собою форму взаємодії суб'єкта з соціальним середовищем. Інструментами самопрезентації особистості є засоби вербальної і невербальної поведінки, оформлення зовнішнього вигляду, що належать суб'єкту соціальних символів. Татуювання відноситься в основному до невербальної форми самопрезентації та аналізується найчастіше в рамках конструювання зовнішнього образу індивідуума [3, с. 157].

О. С. Бекетова розглядає татуювання як «один із способів прояву і символізації несвідомої сфери особистості, яка заявляє про нерозв'язні внутрішні протиріччя, і « забезпечує» людину сюжетом і темою тату. Сублімація по засобам татуювання тіла відкриває нові можливості для самореалізації суб'єкта або обмежує його»[4, с. 85]. У сучасному суспільстві татуювання є мистецтвом з прогресуючою динамікою розвитку, що пов'язано з її затребуваністю, враховуючи індивідуальну неповторність кожного сюжету, який презентує психіку його носія. Дослідники різних сфер науки (філософія, історія, археологія, соціологія, психологія, психіатрія тощо) вивчають феномен татуювання, презентуючи його універсальність і індивідуальність в певній культурі [4, с. 86].

Татуювання як феномен (явище) розглядається дослідниками в різних контекстах: міфологічний зміст і архетипічні образи колективного несвідомого; спосіб вираження внутрішнього «Я»; послання, наповнені духовними і моральними значеннями; взаємозв'язки татуювання і минулого людини; невід'ємна частина культурні; прояв тенденції до психологічної імпотенції і смерті; наповненість сюжетів тату механізмами символізації. Тату як вибір людини досліджується в якості універсальної традиції; соціального «листа»; спотворення; самоушкодження; ідентифікації та соціалізації; соціальної регуляції і психологічної саморегуляції; кримінальної субкультури. Узагальнення і класифікація вивчених в різних наукових областях характеристик татуювань дозволяє визначити, що поза полем

дослідницької уваги залишається глибинно-психологічний аналіз внутрішніх детермінант їх нанесення [5, с. 9]. У сучасному світі татуювання не є необхідним культурно-соціальним фактором, а уявляє собою індивідуальну перевагу суб'єкта, котра пов'язана зі специфікою особистісної проблеми (стабілізованого внутрішнього протиріччя)[5, с. 12].

За спостереженнями Я. С. Скрипникової зі співавторами, серед татуюваних підлітків частіше зустрічались особи із девіантною поведінкою у вигляді підвищеної конфліктності та низькою академічною успішністю [7, с.60].

Як зазначає Е. І. Мирончук, питання мотивації до модифікації тіла серед молоді є мало вивченим, а тому потребує подальшого вивчення. Відчувається брак психологічних досліджень особливостей соціалізації сучасних молодих людей, у якій слідування моді та гіпертрофовані уявлення про межі дозволеного в експериментуванні з власним життям та тілом потребують пояснень та заходів у подоланні деструкцій. Татуювання на теренах України носило донедавна зовсім інший символічний зміст і не є властивим її етнічній культурі, однак світові запозичення набули поширення серед молоді, яка схвально ставиться до модифікацій тіла та виявляє готовність слідувати моді [8, с. 65 - 66].

Отже, розгортання емпіричних досліджень психологічного змісту проблеми татуювання як засобу самопрезентації особистості є актуальним завданням наукової практики.

Список бібліографічних посилань

1. Кононенко О. А. Структурно-функціональні моделі самопрезентації викладача соціогуманітарних дисциплін: дис. ... докт. психол. наук:19.00.05. Северодонецьк. 2017. 428с.
2. Чигирин Т. О. Психологічні умови формування ефективної самопрезентації майбутніх психологів : дис. канд. .. психол. наук: 19.00.07. Київ. 2016. 228с.

3. Полторацкая А. Татуировка как вид саморекламы. *Социальные коммуникации*. 2015. № 3-4 (19-20) С. 156 - 164.

4. Бекетова Е. С. Татуировка как способ самовыражения. *Общество и цивилизация*. 2015. Т. 2. С. 85-88.

5. Бекетова Е. С. Методология глубинного познания психического посредством татуировок. *Проблемы современного педагогического образования*. 2015. №. 46-1. С. 8-16.

6. Бекетова Е. С. Татуировка как способ самовыражения. *Общество и цивилизация*. 2015. Т. 2. С. 85-88.

7. Скрипникова Я. С., Іванько О. Г., Кизима Н. В. Нанесення татуювання підлітками як можлива медична та педагогічна проблема. *Міжнародний журнал педіатрії, акушерства та гінекології*. 2017.Т.11. №3.С.59 – 60.

8. Мирончук Е. І. Вивчення психологічних причин татуювання. *Актуальні проблеми особистісного зростання: Збірник наукових праць за матеріалами І-ї регіональної студентської конференції (м. Житомир, 15 грудня 2017 року)*. Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2017. С.62 – 66.

Науковий керівник: Ламаш Ірина Володимирівна, доцент кафедри соціології та психології факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент.

Коркач Олена Сергіївна,

слухач магістратури факультету №6

Харківського національного університету внутрішніх справ

СПЕЦИФІКА КОПІНГ-ПОВЕДІНКИ У ПЕДАГОГІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ

В умовах сучасного світу держава ставить серйозні завдання модернізації шкільної освіти. Нова якість освіти забезпечується процесами оновлення. Основним ресурсом процесу модернізації стає – педагог. У зв'язку з цим педагог має бути адаптований до змін в професійній діяльності,